

דוח ביקורת - מחלקת רישוי עסקים

כללי

1. הביקורת במחלקת רישוי עסקים, בוצעה בין התאריכים 2 עד 29 ביולי 2012 (ביקורת קודמת נערכה בינואר 2006).
2. הביקורת כללה בדיקת הליך רישוי עסקים, פיקוח המחלקה על הרישוי וביקורת מעקב לתיקון הליקויים מהדוח הקודם.
3. לביצוע הבדיקות, נפגשה הביקורת עם מנהל אגף תפעול שהוא למעשה המוסמך ע"י ראש הרשות המקומית למתן רישיונות לעסקים, מנהל המחלקה לרישוי עסקים, מפקחת תברואה, מפקח רישוי ומזכירת המחלקה, שגם אחראית לרישום, דיווח ועדכון המערכת. הביקורת גם התלוותה לביקורת פיזית בעסקים, ע"י מפקחת התברואה ומפקח הרישוי. יש לציין את שיתוף הפעולה המצויין עם הביקורת, בכל שלבי עבודתה.
4. ממצאי הביקורת הועברו לעיון והערות מנהל אגף תפעול, מנהל המחלקה והתובעת העירונית, ולידיעת המנכ"ל, הגזבר והיועמ"ש. תגובת מנהל מחלקת רישוי עסקים מיום 22 אוק' 12 נתקבלה, וקיבלה במידת הצורך ביטוי בגוף הדוח.

רקע

5. מאז הביקורת הקודמת בינואר 2006, מונה מנהל מחלקה חדש, מפקח רישוי ופקחית תברואה (נמצאת עתה בחופשת לידה). בנוסף נמצא בטיפול מכרז, לקליטת פקחית תברואה נוספת, ע"מ להתגבר על הגידול בעסקים חייבי רישוי. כמו כן בגלל ליקויים בתוכנה הקודמת, נרכשה תוכנה חדשה שהינה ידידותית יותר להפעלה.
6. מאז 2006 היקף הפריטים חייבי רישוי גדל בכ- 40% וכתוצאה מכך, גדלה הפעילות בכל תחומי עבודת המחלקה - פיקוח, בקרה, רישום ומעקב.
7. עדיין נותרו חלק מבעיות העבר, עסקים במבנים שאינם מאושרים ע"י מינהל ההנדסה, עסקים הפועלים מהבתים ומסכנים את בריאות הציבור ועוד, המצריכים תיקוני חקיקה לאפשר אכיפה, שתמנע פעילות עסקים, בניגוד לחוק. כאמור, בעיות העבר צומצמו ונמצאים בתהליך טיפול, אך נדרש לסיימן, בהקדם.

ממצאים

8. ניהול התיקים והתכתובת

- א. הביקורת בדקה תיקי רישוי עסקים בטיפול להוצאת רישיון, תיקים הדורשים חידוש, תיקים הטעונים אישור של גורם רישוי (משטרה, כיבוי אש, משרד הבריאות ועוד). נמצא שיש בקרה ומעקב מתאימים, הן על בעלי העסקים והן על גורמי הרישוי.
- המערכת עדיין לא מעודכנת כראוי, כשהדבר מוסבר בחוסר כ"א ובצורך לתקן שגיאות העבר. לדוגמה, דוח שהופק לבקשת הביקורת, על עסקים שטרם חודש רישיונם, הציג מספר עסקים שרישיונם לא חודש, בשעה שרישיונם חודש כנדרש.
- ב. הביקורת התרשמה לטובה מהיחס לעסקים, מההסברים הניתנים לבעלי העסקים, מהבקאות והמעורבות בתהליכים, הקשורים ברישוי עסקים.

9. נתונים והיקף פעילות

א. להלן סטטוס הרישיונות לתאריך 6.9.12:

	1) בעלי רישיון	
317	א) רישיון לצמיתות	
165	ב) רישיון עד 5 שנים	
32 (מתוכם 3 באישור מנהל רישוי)	ג) בחתימה	
<u>3</u>	ד) רישיון זמני	
517	ה) סה"כ	
	2) ללא רישיון	
183	א) בהליך רישוי	
6	ב) לא הוגשה בקשה לרישיון	
<u>25</u>	ג) בעלי היתר זמני	
214	ד) סה"כ ללא רישיון	
<u>731</u>	3) סה"כ כללי חייבי רישוי	

- ב. נכון ל- 6.9.12 נמצאים "ללא רישיון" 214 פריטים (בעסק אחד יכולים להיות מספר פריטים, שכל אחד מהם חייב ברישיון נפרד), המהווים כ- 34 אחוז מכלל העסקים החייבים ברישוי (731), מתוכם 19 עסקים מהעבר הרחוק (2006 עד 2009) שאינם יכולים לקבל רישיון, בעיקר בגלל מגבלת היתר בנייה, מהוועדה המקומית לתכנון ובניה.
- הערה: יש כאן אי התאמה לעומת האמור בדוח מחשב אחר לפיו יש בסה"כ 153 פריטים ללא רישיון. הביקורת ביקשה לתקן את אי ההתאמה עוד ב- 29 ביולי והנתונים לא עודכנו. הופק דוח נוסף ל- 6.9.12, שיש בו עדיין כמה אי התאמות, כדוגמה זו (הפרש של 61 פריטים שלא ברור מה נכון, לפי דוח אחד 214 פריטים בהליך רישוי ולפי דוח שני 153 פריטים בהליך רישוי).

מספר הרישיונות המתחדשים (רישיון עד 5 שנים), מסתכם בדוח של 6.9.12, ב- 165 פריטים לעומת 242 פריטים בדוח של 24.7.12, אי התאמה לא מוסברת, על אף שהיא משמעותית מאוד, כשהיא יכולה לנבוע מטעות. הדבר שהיה יכול להבהיר את השאלות הפתוחות, הפקת דוח שבו יפורטו כל הקטגוריות המסכמות את הפריטים חייבי רישוי, לפי קטגוריות שבסעיף 9 לעיל, וקטגוריות אחרות שלא הוכנסו לדוח, אם ישנן כאלו, שיפורטו שמית ויסוכמו אריתמטית. לטענת נציג חברת מטרופולינט, לא ניתן להפיק דוח רטרואקטיבי, כלומר לא ניתן לשחזר את הדוח ל- 6.9.12, בגלל פיתוחים המבוצעים בתוכנה. מה שחשוב לביקורת הוא, שיופק דוח תואם מבחינה שמית ומספרית לתאריך אחד. יתכן ודוח כזה יבהיר את סימני השאלה. אגב, בדוח לסוף יולי, היה מספר גדול של תיקים מבוטלים - 775 יותר מסה"כ התיקים חייבי רישוי, שמסתכמים ב- 714 תיקים. קטגוריה כזו לא מופיעה בדוח האחרון ורצוי היה לקבל הסבר במה מדובר, וכמה כאלו יש עדיין באוכלוסיה. (דוח שלבקשת הביקורת היה צריך להיות מופק בסוף יולי, הופק רק כעבור למעלה מחודש ימים).

ג. גורמי אישור שעדיין לא אישרו כלהלן:

104	1 (1) כבאות
17	2 (2) משרד הבריאות
23	3 (3) וועדה לתיכנון ובניה
5	4 (4) איכות הסביבה
3	5 (5) משרד התמ"ת
2	6 (6) משטרה
6	7 (7) אחר
160	8 (8) סה"כ כללי

- הערות:** (א) יצויין, שלפי אחד הדוחות מה- 6 ספט' 12, ישנם 153 פריטים ללא רישוי, בעוד שלפי הפירוט דלעיל, ישנם 160 פריטים שטרם אושרו ע"י גורמי אישור. הפער של 7 פריטים, מוסבר במספר גורמי אישור לאותו רישיון. (כמו: בריאות, משטרה, כבאות ועוד) לפי סעיף 9 א' 2 - ישנם 214 פריטים ללא רישוי, לפי פירוט של 183 בהליך רישוי + 25 בעלי היתר זמני + 6 שלא הוגשו בקשות. הפער בין 214 פריטים ל- 153 פריטים אינו מוסבר.
- (ב) גורמי האישור הבעייתיים העיקריים, המעכבים את הרישוי לזמן ארוך, הם בעיקר הוועדה לתיכנון ובניה וכבאות. בנושאים אלו, מחפשת המחלקה פיתרונות כדי למנוע קיומם של עסקים ללא רישיון, העלולים לגרום נזק לציבור, כמו: פגישות עם מינהל ההנדסה וזירוז פתרון בעיית כבאות.
- ד. בנספחים לדוח א' - ה', ניתנים פירוטים השוואתיים ומשלימים, בהקשר לרישוי עסקים, כלהלן:
- 1) **נספח א'** - ריכוז העסקים חייבי רישוי לפי פריטים בתאריכים שונים, (2006, 2009, 2011 ו- 2012) במטרה להציג את הגידול בפעילות המחלקה, מאז הביקורת האחרונה בשנת 2006 לעומת 2012 ו- 2009 לעומת 2012.

- (2) **נספח ב'** - ריכוז התפלגות העסקים לפי קבוצות וסטאטוס רישיון העסק, בכל קבוצה.
- (3) **נספח ג'** - עסקים בטיפול לקבלת רישיון עסק, מהשנים 2006 עד 2010 (כולל).
- (4) **נספח ד'** - מדגם תיקים שבדקה הביקורת.
- (5) **נספח ה'** - בקורות וצעדי אכיפה של רישוי עסקים, בשנים 2007 - 2012.

10. חידוש רישיונות

- א. רישיונות עסקים שאינם לצמיתות מחייבים חידוש מידי סיום תקופה (שנה עד חמש שנים). מספר החידושים ב- 2011 היה 75, מהם 2 טרם חודשו, נכון ל- 6.9.12.
- תהליך החידוש מתחיל, 4 חודשים לפני סיום תוקפו של הרישיון, דהיינו בתחילת חודש ספט'. (כדי לאפשר התייחסות של כל גורמי האישור להוצאת הרישיון לפני שתוקפו יפוג, בסוף השנה הגרגוריאנית)
- ב. לא כל בעלי העסקים ממהרים לחדש את הרישיונות, חלקם "מושך" את הפנייה לחידוש, למרות תזכורות, כאשר הרישיון כבר לא בתוקף. אם ידוע שבעל הרישיון לא קיבל מהרשות דרישה לחידוש, במקרה זה לבעל העסק יש היתר פורמאלי לרישיון עסק לשנה נוספת. מאידך, אם הוכחה הפניה של הרשות לבעל העסק, הוא צפוי לתביעה על הפעלת עסק ללא רישיון. למועד סיום הביקורת נותרו כאמור 2 פריטים חייבי רישוי, שלא חודשו.
- ג. הביקורת תומכת ברעיון של מנהל המחלקה ליצור מטעמה פניה לגורמי אישור, כבר ממועד ההודעה לבעל העסק לחדש הרישיון בספטמבר, כך שגם אם בעל העסק יאחר בהגשת הבקשה לחידוש אישור, הרשות תהיה מוכנה וניתן יהיה להנפיק רישיון, עם הגשת הבקשה לחידוש ותשלום האגרה.

11. עסקים (פריטים החייבים ברישוי ללא רישיון)

- א. לפי דוח המחשב נכון ל- 6.9.12, קיימים כאמור 153 פריטים טעוני רישוי ללא רישיון, מתוכם 23 (מפורטים בנספח ג') הנמצאים בטיפול מאז 2006 ועד 2010 כולל. אמנם חל שיפור משמעותי בהשוואה לדוח קודם, שבו היו עסקים בטיפול מאז 1969.
- ב. מתברר שעסקים אלו לא ניתן להם רישיון עסק, בעיקר בגלל שאין היתר למבנה מטעם הוועדה לתכנון ובנייה, כאלו יש נכון למועד כתיבה הדוח, 23 עסקים (ראה נספח ב').
- ג. בישיבת הביקורת עם מנהל המחלקה הוסבר, שהתקיימו פגישות עם מינהל ההנדסה, לבדוק אפשרות מתן רישוי ולו לתקופה מוגבלת, כדי לאפשר הוצאת רישיון עסק, לעסקים בטיפול של שנים.
- ד. לדעת הביקורת, לא ניתן לאפשר הפעלת עסק, ללא רישיון עסק, שנים כה רבות ומתחייב פתרון מהיר של הבעיה, או הוצאת צו סגירה.
הביקורת סבורה שיש להגביל את הטיפול ברישוי עסק לכל היותר לשלוש שנים, דהיינו לתחום את תקופת הטיפול שמעבר לה תפעל המחלקה לסגירת העסק, בהיותו ללא רישיון, ע"י צו סגירה והגשת בקשה לתביעה משפטית, אם לא הוגשה קודם לכן.

אין להסכים גם עם המועד הרשום להגשת הבקשה לרישיון עסק כתאריך להתחלת הטיפול, אלא להדגיש ברישומים את התאריך בו נתגלה שהעסק פועל ללא רישיון. לדוגמה, המקווה ברחוב סוקולוב הפועל שנים רבות מאז קיומו, ללא רישיון עסק, כשהרישום המצוין במחשב כתאריך פתיחת התיק הוא 5.4.11, כנ"ל המקווה ברחוב יהושע בן גמלא הידועים לביקורת, כעסקים ללא רישיון עוד מביקורות קודמות. (בנספח ג' מפורטים העסקים שתאריך פתיחת התיק במחשב בטיפול מאז 2006 עד 2010 כולל, הביקורת לא מציינת את שם העסק מטעמים דיסקרטיים)

ה. בתום הביקורת, מנהל המחלקה הודיע, שמינהל ההנדסה הסכים לאשר לשני המקוואות שהיו ללא רישיון זמן רב, מתן היתר בתנאים מגבילים, כך שיוכלו לקבל רישיון עסק.

12. פיקוח על עסקים חדשים וסגירתם

- א. מפקחי הרישוי והתברואה וכן מדיווחים ממקורות העירייה ומקורות חיצוניים גורמים לכך, שמתגלים עסקים חדשים ללא רישיון, אך הביקורת מציינת את שני הגורמים ההכרחיים, בהם יש לטפל, כדי לצמצם את משך זמן העסקים ללא רישיון:
- 1) שיתוף פעולה עם מחלקות אחרות, כגון: גביה ומינהל ההנדסה, שיכולים לספק מידע צולב על עסקים, מתשלומי ארנונה חדשים ומרישוי בנייה. הגורמים יעבירו דוח מחשב חודשי שיאתר ויגלה עסקים חדשים. הדוח יצריך עבודת מיון והפרדה של העסקים לא חייבי רישוי, אך ניתן לבנות את הדוחות באופן שיסייעו לגילוי עסקים חייבי רישוי, הפועלים בניגוד לחוק.
- 2) קיימים עסקים שאין עליהם חובת רישיון עסק, העלולים לפגוע בבריאות הציבור, לדוגמה, צהרונים פרטיים וגני ילדים פרטיים המהווים לעיתים מפגע תברואתי.
- ב. נדרש טיפול, מעבר לרמת המחלקה, לוודא שיתוף פעולה בתוך הרשות ומציאת כלים חוקיים למפגעים בעסקים, שחוק רישוי עסקים, לא חל עליהם.

13. פיקוח תברואתי

- א. הביקורת התלוותה למפקחת התברואה בשלושה עסקי מזון - מרכול, מסעדה ופיצוציה. הביקורת התרשמה מעומק ומרמת הפיקוח התברואי, שקיבל ביטוי בנספח ד', המצביע על כך שהפיקוח התברואי הוא שגילה, שהעסק ללא רישיון או שפעולות האכיפה הן זרז להוצאת הרישיון.
- ב. בידי הפקחית מד-טמפרטורה, המאפשר לקבוע ולהוכיח שמוצרים נמצאים בתת קירור, אולם מסתבר, כי חסרים לפקחית כלי עבודה, כמו: מד טמפרטורת עומק, המאפשר לבדוק אם מוצרים כמו בשר בטמפרטורת עומק תקינים, מד שומן לבדיקת מצב השמן בטיגוני מוצרים, כמו, פלאפל וצ'יפס וכן מצלמה להוכחת מצב תברואי לקוי. הציוד החסר נכלל בדרישות המחלקה לרכישה, שלא אושרה עד כה (מאז 2010).

14. פיקוח רישוי עסקים

- א. פיקוח רישוי עסקים נועד לאתר עסקים ופריטים בתוך עסק, ללא רישוי. לעסק ללא רישוי ו/או עסק המוסיף פריט החייב ברישוי, מגיש הפקח דוח המחייב את בעל העסק להגיש בקשה לרישיון לעסק / לפריט הנוסף. הביקורת מצאה שדוחות הפיקוח נמצאים במעקב, מוגש דוח עבירה לבעל העסק ובמידת הצורך, תביעה באמצעות התובעת העירונית.
- ב. הביקורת התלוותה גם למפקח הרישוי ואין לה הערות על עבודתו.
- ג. המחלקה הציגה דוח על ביצוע פיקוח ביותר ממאה עסקים בחודש, מטעם המחלקה או בהצטרפות לביקורת, מטעם גורמי אישור (משרד הבריאות, כבאות ואחרים), אך הפיקוח בתחום רישוי העסקים, עדיין חסר ומצריך תיגבור.

15. ייזום פיקוח על רישוי עסקים חדשים

- א. בעיון הביקורת בפרסומים המקומיים מסתבר שקיימים עסקים הפועלים מהבית ולדברי מנהל מח' רישוי עסקים, אין העירייה אוכפת את חוקי רישוי עסקים על עסקים הפועלים מבתים פרטיים, למרות שהם טעוני רישוי, מספרות, פדיקור רפואי, עסקי מזון ועוד, מאחר ולטענתו אין בסיס חוקי לכניסה לבתים פרטיים ופיקוח על עסקים, למרות שהחוק מחייב רישוי לעסקים אלו.
- ב. הנושא הועלה גם בדוח ביקורת קודם. מאחר ומדובר בבריאות הציבור והעסק פועל בניגוד לחוק, מומלץ ע"י הביקורת, לפנות אל היועץ המשפטי לקבלת חוות דעתו.
- ג. הפיקוח לסוגיו מביא להגשת דוחות עבירה ובהיעדר תיקון, מועבר כאמור לתובעת העירונית להגשת תביעה. נכון לסוף יולי 2012, יש 16 תיקים בשלבים שונים של טיפול משפטי.

16. התייחסות לנושא רישוי עסקים מצד גורמים ברשות

- א. הביקורת מציינת 3 אירועים המייצגים התייחסות מוטעית לכאורה, של גורמים מסויימים ברשות, לנושא רישוי עסקים:
 - 1) אירוע הרשות לכבוד יום העצמאות ה-64 למדינה (א) האירוע תוכנן לביצוע ב-23 אפריל 12 ולפניית מח' רישוי עסקים. כחודש לפני האירוע, קבעה המשטרה כללים לאישור האירוע, שהועברו למחלקה הרלוונטית.
 - ב) בערב האירוע מתברר כי דרישת המשטרה לא בוצעה / היה חשש שהאירוע לא יאושר.
 - ג) לאחר פעילות להשלמת דרישות המשטרה, אושר האירוע ברגע האחרון, שעה לפני האירוע.
 - ד) מן הראוי להפיק לקח מהמקרה, לבל יישנה בעתיד.

- (2) מסיבת רשת - אירוע קיץ של הרשות:
- (א) האירוע תוכנן ל- 22 אוג' 2012 להתקיים במתחם עתידים. למרות שהאירוע הצריך רישוי להגשת מוצרי מזון, לפי הכללים והנהלים, נעשה ניסיון שלא צלח, לקבוע מצד מי שאינו מוסמך, שאין צורך ברישוי לאירוע.
- (ב) קביעות ללא סמכות, אם היו מתקבלות היו מעבירות את האחריות, במקרה תקלה, למבצע האירוע.
- (3) אירועי קיץ של הרשות
- (א) האירועים תוכננו למועדים שונים (1 עד 23 אוג' 12) ונדע על חלק מהם למחלקת רישוי עסקים, מפרסום דוברת העירייה, ולא מהגשת בקשה לרישיון חד פעמי, המחייב הגשת הבקשה, 30 יום לפני מועד האירוע.
- (ב) התערבות של מנהל אגף התפעול, הובילה להסדרת הרישיון לאירועים.
- ב. האירועים הנ"ל מקבלים דגש ע"י הביקורת, בשל התייחסות מקלה לנושא רישוי עסקים מצד גורמים ברשות, נושא הכרוך בבטיחות ובבריאות הציבור.
- ג. הביקורת סבורה שיש להבטיח אי הישנות מקרים כנ"ל ע"י הפצת חוזר ופרסום הנוהל מטעם הרשות, ולא מטעם המחלקה בלבד.

17. פניות מוקד

- א. הביקורת ביקשה וקיבלה מהמוקד העירוני את פניות המוקד שהופנו למח' רישוי עסקים בתקופה 12.1.12 עד 12.7.12 (6 חודשים), סה"כ 135 פניות.
- ב. נמצא שמתוך כל הפניות, רק 3 נותרו בטיפול והיתר מצאו פיתרון.
- ג. עיון בתלונות מעלה שרק 12 פניות (כ- 9 אחוז) יכול להיות להן קשר עם רישוי עסקים ואילו עיקר הפניות, נוגעות לפיקוח העירוני ולא לרישוי עסקים. (מטרדי רעש, ריחות ועישון במקום אסור) נראה לביקורת כי גם מטרדי רעש או ריח הנגרם מעסק, אינו נוגע לרישוי עסקים וצריך להיות מטופל ע"י הפיקוח העירוני, מה עוד שהמחלקה דורשת תוספת כ"א למילוי תפקידה בנושא הפיקוח, על רישוי וניהול הרישום, של רישוי העסקים.
- ד. נוהל הטיפול במפגעי רעש בעסקים, מפנה את הטיפול לסייר ולמשטרה ורק במקרים חריגים, יש לפנות למפקח על רישוי עסקים.
- לדעת הביקורת, גם במקרים חריגים, הנושא אינו בתחום האחריות של רישוי עסקים.
- ה. רישוי העסקים יכול וצריך לדעת הביקורת, לטפל בעסק החורג מתנאי רישיון עסק, לפסילת הרישיון ולא במטרדי רעש וריחות. ראוי שהפיקוח על מטרדי רעש וריחות, יעשה ע"י הפיקוח העירוני ולא ע"י רישוי עסקים (הפרדת רשויות).

18. תוכנה לרישוי עסקים ועידכון המערכת

- א. העירייה התקשרה עם חברה חדשה המספקת שירותי תוכנה לרישוי עסקים מאז 2011. התוכנה ידידותית ונמצאת בשלב ליווי צמוד של החברה עם המחלקה. לדעת הביקורת נדרשות 3 פעולות לביצוע בהקדם:
- 1) לעדכן המערכת מליקויי העבר.
 - 2) להביא את המחלקה ובמיוחד את המזכירה לשימוש שוטף בתוכנה, ללא סיוע החברה אלא במקרים חריגים, כולל הפקת דוחות מתחייבים.
 - 3) להביא לתיקון הלקונה שנתגלתה בעקבות הביקורת, להפיק דוח על עסקים חייבי רישוי בחתכים שונים. בהצגת סכום חייבי רישוי לפי סוגים, מספר העסקים היה גבוה ב-7 מכמות העסקים שנתקבלה בהצגת סה"כ הפריטים חייבי רישוי. הוסבר שהדבר נבע מהוצאת רישיון אחד לעסק בעל יותר מפריט אחד (לדוגמה: עסק אחד, מרכול, שחייב בשני פריטי רישוי: מכירת מזון ומכירת משקאות משכרים).
- הביקורת סבורה שיש צורך לתקן את התוכנה או את ההגדרות, באופן שתינתן תוצאה אחת ולא שתי תוצאות שונות. הביקורת מבקשת גם פירוט רישיונות העסקים בעלי יותר מפריט אחד, כדי לוודא שהלקונה נובעת אך ורק מסיבה זו.
- ב. בדיקת הביקורת העלתה שהתוכנה בנויה לעדכון אוטומטי של סטאטוס רישוי העסק, אך עדיין חסר הידע בתפעול עצמי של התוכנה, הנמצא בשלבי לימוד והדרכה. מה שמדאיג הוא, הזמן הרב הנדרש להפיק דוחות מעודכנים (למעלה מחודש ימים), גם לאחר ההמתנה הארוכה, היו עדיין אי התאמות לא ברורות.

19. תוכנית עבודה של המחלקה

- א. תוכנית העבודה מפורטת לרמה חודשית. בנוסף לפעילות השוטפת קיים תכנון המתבצע במועדים קבועים לפיקוח תברואתי ולפיקוח רישוי, למעקב אחר מבקשי רישיונות, לסיורים בעסקים מיועדים ולפגישות עם גורמי אישור. מספר הביקורות בעסקים מתוכנן לכ-1000 בשנת 2012, מהם 200 ביקורות חוזרות.
- ב. המעקב והבקרה, נראים לביקורת טובים ודוח הביצוע לשנת 2011 מעיד על כך (ראה נספח ה'). בתחום של בריאות הציבור, כגון עסקי מזון, יש דגש על ביצוע פיקוח תברואתי בכל עסק מזון, 2 עד 4 פעמים בשנה.

20. תוספת אמצעים למחלקה

א. כ"א

- 1) מצבת כ"א של המחלקה - 4 משרות (מנהל, מפקח רישוי, מפקחת תברואה ומזכירה) 0.8 משרה של פקחית תברואה בחופשת לידה. למחלקה אושר תברואן נוסף בשלבי איוש, סה"כ מאושרות 5.8, משרות.

מאז הביקורת הקודמת, היקף הפריטים חיובי רישוי גדל משמעותית בלמעלה מ- 40% ולפי המצב בשטח והפרסומים, צפוי גידול משמעותי במספר העסקים בשנים הקרובות.

2) פיקוח רישוי עסקים

קיים מפקח רישוי עסקים אחד, שאינו יכול להספיק לבצע את עבודת פיקוח הרישוי והמעקבים על עסקים החורגים מתנאי הרישוי. תוספת של חצי משרה, נראית לביקורת כמינימום נדרש לכיסוי הדרישות.

3) פיקוח תברואתי

משרד הבריאות קבע מסגרת של תברואן אחד לכל עשרת אלפים תושבים. לאחר איוש התברואן המאושר למחלקה, יהיו 2.8 תברואנים, כמחצית מדרישת משרד הבריאות.

4) עדכון שוטף של מערכת הרישום

בפועל, קיימת מזכירה למחלקה, האחראית בנוסף לעבודת המזכירות, על רישום ועידכון כל שינוי בעסקים, מעקב אחר כל גורמי האישור, על תשלום האגרות וכל הנדרש לקבלת הרישוי וחידושו. הביקורת רואה צורך בתוספת חצי משרה, להבטחת מערכת רישום תקינה ועדכנית. (כפי שציין בדוח לעיל, המערכת אינה עדכנית בטענה של מחסור בכ"א לעדכון).

ב. אמצעים

- 1) אמצעי התקשרות למקרים דחופים הנחוצים לפקחים, בשהותם בפיקוח.
- 2) לפיקוח התברואתי
 - א) מד טמפרטורה דוקרן, לבדיקת טמפרטורת עומק, של מוצרי מזון.
 - ב) מד שמן לבדיקת איכות השמן בעסקי מזון המטוגנים.
 - ג) מצלמה נוספת לתיעוד עבירות.
 - ד) ערכה לדגימות מזון.
- 3) האמצעים הנ"ל וכן אמצעים נוספים שביקשה המחלקה, נדרשים לביצוע עבודת הפקחים והן נכללו בדרישות המחלקה מאז שנת 2010, וטרם אושרו מבחינה תקציבית, על אף שנותר עודף בתקציב התפעולי של המחלקה. (ראה סעיף 21 בהמשך)

ג. השתלמויות

קיימות השתלמויות מיוחדות ומקצועיות בתחום רישוי עסקים, הנדרשות לבעלי תפקידים במחלקה, כצורך וכבסיס לידע ולמילוי תפקידים, כגון: השתלמות למזכירה בכל הקשור לרישום הנדרש לרישוי עסקים והשתלמויות מקצועיות לשאר בעלי התפקידים.

21. תקציב וביצוע המחלקה בשנים 2009 - 2012

מס' סד'	השנה / הנושא	2012	2011	2010	2009
א'	ב'	ג'	ד'	ה'	ו'
א.	תקציב הוצאות	775	775	632	644
	מרכיב שכר ורכב	757	741	619	625
	הוצאות תפעוליות	18	34	13	19
ב.	ביצוע הוצאות	--	646	688	654
	מרכיב שכר ורכב	--	644	680	642
	הוצאות תפעוליות	--	2	8	12
ג.	הפרש	--	+131	- 48	- 10
ד.	תקציב הכנסות	120	120	120	120
	ביצוע הכנסות	--	183	152	117
ו.	הפרש	--	+ 63	+ 32	- 3

הערה: גירעונות במרכיב השכר בשנים 2009 ו-2010, לעומת עודפים בהוצאות תפעוליות בכל השנים.

22. נהלים

- א. המחלקה העבירה לביקורת, עותק מנהלי המחלקה העדכניים, בתחומי רישוי עסקים שפורסמו ב- 10.6.12, סמוך למועד תחילת הביקורת. בניגוד לנוהל רישוי עסקים, מהות ואפיון סעיף 3.9.1.3, הביקורת סבורה שאין זה מתפקידה של המחלקה לטפל במטרדים כמו רעש וריחות, שצריך להיות בטיפול של הפיקוח העירוני (ראה סעיף 17 לעיל, פניות מוקד).
- ב. נוהל הגשת בקשה לרישיון עסק, מאפשר אומנם בסעיף 3.2 להגיש בקשה לחוות דעת מקדמית, אך לדעת הביקורת, הנוהל אינו מיושם הלכה למעשה, מהנימוק שניתן ע"י מנהל המחלקה, שאין ביקוש לחוות דעת מקדמית. הביקורת סבורה שחיוני להטמיע את תהליך השימוש בחוות דעת מקדמית, שכן היא חוסכת בהוצאות לבעל העסק ומונעת פתיחת עסק ללא רישוי. בעל העסק עלול להיתקל בהוצאות גבוהות, אם לא יקבל חוות דעת מקדמית.
- עידוד הבקשות לחוות דעת מקדמית, יכול להיעשות, ע"י הסברה כללית של המחלקה ובעת הדרכת בעלי עסקים חדשים, לקראת הגשת בקשה לרישיון עסק.

2.3. מעקב אחר תיקון ליקויים

- א. עסקים ללא רישיון שרישיונם בטיפול - מספר הפריטים חייבי רישוי נכון ל- 6.9.12 גבוה יותר מדוח ביקורת קודם (153 או 214, כאמור בהשוואה ל-76 משנת 2006). אולם מספר התיקים שהיו בטיפול שנים רבות קטן מ-30 תיקים ללא רישוי, הנובעים מגורמי אישור, בעיקר חוסר אישור הנדסי.
- הביקורת מציעה להביא לסגירת העסקים לאחר טיפול מירבי של 3 שנים לכל היותר.**
- ב. בשנת 2011 הוחלפה תוכנת רישוי עסקים, בהמלצת הביקורת בדוח משנת 2006, בתוכנה ידידותית יותר, הנמצאת בשלבי הרצה. הביקורת בחנה את ביצוע התוכנה, באמצעות בקשה לקבלת נתונים בתחום רישוי העסקים, ולא הייתה אפשרות לקבלם, בהיעדרו של נציג הקישור הקבוע של חברת מטרופולינט. הנתון נתקבל כעבור יותר משבועיים מהבקשה, כשהנתונים שנתקבלו לא תאמו בין הדוחות. בסיכום ניתן הסבר של החברה, אך נדרש עדיין להציג את הנתונים, כדי לוודא התאמתם, ולהבטיח שאי התאמה, לא תישנה.
- ג. פיקוח ובקרה - התפקידים שהיו חסרים, אוישו.
- ד. ייזום פיקוח על עסקים חדשים - שיתוף הפעולה שהומלץ עם אגפים אחרים, עדיין לא מתבצע - פיתרון הבעיה מצריך התערבות של גורמי ההנהלה, כדי לאכוף את שיתוף הפעולה, ע"י נהלים מחייבים.
- ה. וועדת רישיונות - הוועדה לא הייתה דרושה בחוק ובנוהל הרשות והיא, בוטלה.

מסקנות

1. ניהול התיקים והתכתובת - מערכת תיקי הרישוי אינה מעודכנת כראוי וישנם תיקים מבוטלים רבים, שעדיין מופיעים במערכת.
2. נתונים והיקף פעילות - אי התאמה בדוחות המופקים במחשב ויש הפרשים בנתונים, בין דוחות המופקים לאותו התאריך.
3. חידוש רישיונות - לאחר שמונה חודשים שרישיון העסק פג תוקפו, נמצאו שני עסקים שרישיונם טרם חודש.
4. פריטים חייבי רישוי ללא רישיון
 - א. בתהליך קבלת הרישיון היה שיפור לעומת דוח קודם, אבל עדיין היו תיקים שתהליך קבלת הרישיון נמשך למעלה מחמש שנים.
 - ב. תאריך פתיחת תיק נקבע לפי תאריך הגשת בקשה לרישיון וכל התהליך עד להגשת הבקשה, לא מופיע ברישומי המחשב.
5. פיקוח על עסקים חדשים
 - א. חסרה הצלבת נתונים ושיתוף פעולה בתוך מחלקות העירייה, כגון מחלקת גבייה ומינהל ההנדסה, לגילוי וצמצום הזמן שהעסקים פועלים ללא רישיון.
 - ב. נדרש ליזום חקיקה נגד עסקים עליהם לא חל חוק רישוי עסקים, כגון: צהרונים וגני ילדים פרטיים, בהם מוגש אוכל לא מבוקר, העלול לפגוע בבריאות הציבור.
6. פיקוח תברואתי

נדרשת השלמת ציוד למפקחת, לגילוי ליקויים בטיפול ובמכירת מזון.
7. פיקוח על עסקים המנוהלים מהבית

התחום פרוץ ומאפשר שיווק מוצרים ושירותים החייבים ברישיון, ללא רישיון וללא פיקוח ע"י הפעלת העסקים מבתים פרטיים.
8. התערבות גורמים לא מוסמכים ברשות

נדרשת הבהרה מההנהלה, למניעת התערבות ללא סמכות, של גופים ברשות ככלל, בנושא רישוי עסקים, בפרט.

9. פניות למוקד העירוני

פניות בנושאים מטרדי רעש, ריחות לא סבירים ועישון במקום אסור מופנות למחלקת רישוי עסקים, שלא צריכים להיות בתחום הטיפול של המחלקה.

10. תוכנה לרישוי עסקים

- א. התוכנה פועלת במחלקה משנת 2011, אבל נתגלו בה פערים בן הנתונים בשני דוחות לאותו יום.
הביקורת לא מקבלת את תגובת החברה, "שפערים יתכנו" ודורשת שהדוחות יהיו אמינים ללא פערים.
- ב. המערכת עדיין בתהליך פיתוח ולא ניתן לקבל נתונים בדיעבד (לדוגמה דוח ל- 1 ינואר 12)
- ג. המערכת עדיין לא מעודכנת ומתואמת עם תיקי המחלקה. נדרש עדכון חד פעמי ועדכון שוטף באופן רציף, לאחר מכן.
- ד. המחלקה נזקקת לחברה המספקת תוכנה. הן המזכירה וכן יתר העובדים תלויים עדיין מאוד בחברה ולא תמיד יודעים להפיק נתונים ודוחות.
(בתגובה הובטח שתתקיים הדרכה להכשרת העובדים, מטעם החברה מספקת השירות)

11. תוספת אמצעים

בתגובת המחלקה בנושא תוספת כ"א, מבוקשת משרה נוספת למה שהמליצה הביקורת (משרה שלמה ולא חצי לנושא רישום וכן תוספת פקח רישוי עסקים נוסף ולא חצי). הביקורת בדעה שהתוספת שהמליצה עליה, תענה לצרכים.

12. תקציב

סיכום תלת שנתי מעלה, שבתקציב ההוצאות ישנו עודף קל כ- 4% ואילו בתקציב ההכנסות ישנו עודף של כ- 23%.

13. נהלים

- א. לא מקובל על הביקורת שהמחלקה תעסוק במטרדי רעש, ריחות ועישון במקום אסור, זהו תחום השייך לפיקוח העירוני.
- ב. נדרש הצורך בעידוד העסקים החדשים, באמצעות דרישה לחוות דעת מקדמית, ע"י פרסום והסברה.

14. מעקב אחר תיקון הליקויים

שני נושאים נותרו מהדוח לשנת 2006, אמנם חל שיפור בהם, אך עדיין טעונית שיפור:

א. עסקים ללא רישיון - משך הזמן צומצם, אך עדיין נתגלו מקרים של למעלה מ-5 שנים.

ב. תוכנה לרישוי עסקים - עדיין בהרצה ולא פועלת כראוי.

המלצות

1. ניהול התיקים והתכתובת - מומלץ:

- א. להביא לעדכון נתוני המערכת במחשב, כך שתהיה התאמה בינה לבין התיקים באופן שוטף.
- ב. לקבוע בעל תפקיד במחלקה, שיבצע מעקב אחר עדכון המערכת, בנוסף למזכירה.

2. נתונים והיקף פעילות

מומלץ לעקוב אחר החברה המספקת שירותי תוכנה למניעת הליקויים שנתגלו בביקורת:

- א. אי התאמה בנתונים בין דוחות המופקים (מספר פריטים, מספר רישיונות מתחדשים ואי התאמות שונות).
- ב. מעקב אחר העדכון האוטומטי.
- ג. סבירות הזמן להפקת דוח.

3. חידוש רישיונות

הביקורת תומכת ברעיון מנהל המחלקה, לפנות לגורמי אישור, בטרם הוגשה בקשה לחידוש הרישיון, ע"י בעלי העסקים וזאת כדי לצמצם את שהיית העסקים ללא רישיון.

4. פריטים ללא רישיון

- א. יש לצמצם ככל האפשר, שהות עסק ללא רישיון - הביקורת ממליצה על זמן מרבי של שלוש שנים, שמעבר לו לא יתאפשר לעסק לפעול.
- ב. יש לקבוע מועד לתחילת הטיפול בתיק, מיום גילוי העסק ללא רישיון ולא מתאריך הגשת הבקשה לרישיון ולנהל המעקב גם במחשב.

5. פיקוח תברואתי

מומלץ להשלים בהקדם ולרכוש את הציוד הנדרש לפיקוח (דוקרן לבדיקת טמפרטורת עומק, מד שמן לבדיקת איכות השמן בטיגון וערכות לבדיקת מזון).

6. פיקוח על עסקים המנוהלים מהבית

בהיעדר אפשרות אכיפה על עסקים המנוהלים מהבית, מומלץ לפנות ליועץ המשפטי, שינחה כיצד ניתן לאכוף את חוק רישוי עסקים על עסק המנוהל מהבית, ממנו קל יותר לכאורה לפגוע בבריאות הציבור.

7. התערבות גורמים לא מוסמכים ברשות

מומלץ להוציא חוזר, כדי להבטיח אי התערבות גורמים שאינם מוסמכים ברשות, לטיפול בנושא רישוי עסקים ובכלל, כדי למנוע הישנות מקרים שתוארו בממצאים.

8. הפניית פניות הציבור למוקד

מומלץ שפניות הציבור בנושאי מטרדי רעש, ריחות לא סבירים ועישון במקום אסור, יופנו לפיקוח העירוני ולא למחלקת רישוי עסקים.

9. תוכנה לרישוי עסקים - מומלץ

- א. להביא לעדכון באופן שלא יתגלו סתירות בנתונים בדוח, אפילו לאותו יום.
- ב. לקבוע מועד סיום פיתוח, כך שניתן יהיה להפיק דוחות ונתונים בדיעבד, נכונים למועד מוקדם יותר ולא לתאריך שוטף.
- ג. לידע ולהדריך את המזכירה ועובדי המחלקה, באופן שידעו להפיק דוחות ולא להיות תלויים בעובד אחד של החברה המספקת שירותים.
- ד. לקבוע תאריך מחייב לעדכון המערכת, כך שהאמור בתיקי הרישוי והמחשוב יהיה אחיד ועדכני. מתאריך זה ואילך, להקפיד על עדכון שוטף.
- ה. להביא לתיקון הלקונה שמפורטת בממצאים (18 א' ד').
- ו. לאשר לביקורת ביצוע ההמלצות, אחרת יידרש להחליף את התוכנה בתוכנה טובה יותר.

10. תוספת אמצעים למחלקה

הביקורת בחנה וממליצה לאשר את תוספת האמצעים להבטחת מערכת רישוי עסקים תקינה ועדכנית (פורטה בסעיף 20 בממצאים).

11. נהלים

- א. להגדיר ארגונית שהמחלקה לא תעסוק בפיקוח על מטרדי רעש, ריחות ועישון במקום אסור, תחום השייך לפיקוח העירוני, ולא צריך להיות מפקח ע"י המחלקה.
- ב. הביקורת נותנת חשיבות ציבורית לחוות דעת מקדמית, בהיותה חוסכת ומתריעה על הוצאות צפויות לבעלי עסקים וממליצה לפרסם ולעודד בעלי עסק, לבקש חוות דעת זו.

12. מעקב אחר תיקון ליקויים - מומלץ

א. צמצום למינימום את זמן השהייה של עסק ללא רישיון.

ב. להביא למחשוב ראוי של המחלקה, ללא תקלות.

נספח א'

ריכוז העסקים חייבי רישוי (לפי פריטים) בתאריכים שונים -
2006 עד 2012

גידול השוואה באחוז		29.10.06	31.12.09	7.2.11	6.9.12	סטאטוס הרישיון	מס' סד'
2009	2006						
ז'	י'	ה	ד	ג'	ב'	א'	
108.2	109.3	290	293	324	317	לצמיתות	1.
- 6.8	110.0	150	177	206	165	מוגבל ל- 1 עד 5 שנים	2.
--	--	--	16	31	32	בחתימה	3.
--	--	--	9	9	3	רישיון זמני	4.
107.6	116.8	440	495	570	517	<u>סה"כ בעלי רישיון</u>	5.
-31.8	240.7	76	170	139	183	בהליך רישוי	6.
--	--	2	2	19	25	בעלי היתר זמני	7.
--	--	--	12	11	6	טרם הוגשה בקשה	8.
--	--	10	12	4	--	ללא רישיון/ לא חודש	9.
109.2	243.2	88	196	173	214	סה"כ ללא רישיון	10.
107.1	140.2	528	691	743	731	<u>סה"כ כללי</u>	11.
						<u>אחוזים מכלל הפרטים</u>	12.
--	--	83.3	71.6	76.7	70.7	בעלי רישיון	
--	--	14.4	24.6	18.7	25.0	בהליך רישוי	
					4.3	אחר	

הערות:

1. המקור: נתוני מחלקת רישוי עסקים.
2. הגידול בפריטי רישוי בהשוואה ל- 2006 הוא 40 אחוזים ובהשוואה ל- 2009 הוא 7.1 אחוזים.
3. גידול משמעותי חיובי בבעלי היתר זמני, 27 ב- 2012, לעומת 0 ב- 2006, המהווים כ- 18 אחוז מכלל פריטי רישוי, ללא רישיון.
4. הקטנה בפריטי רישוי ללא רישיון מאז 2009, ב- 22 אחוזים.
5. בעסק יתכנו כמה פריטים הדורשים רישיון עסק נפרד לכל פריט, בהתאם לחוק.

נספח ב'

ריכוז התפלגות העסקים לפי קבוצות וסטטוס רישיון העסק בכל קבוצה

פריטים לפי גורמי אישור							עסקים ב- % ללא רישיון	פריטים ללא רישיון	פריטים חייבים ברישיון	סוג העסקים עפ"י צו רישוי עסקים	קבוצה	מס' סד'
אחר יב'	כיבוי יא'	משרד הבריאות י'	משרד התמ"ת ט'	משטרת ישראל ח'	איכות הסביבה ז'	תכנון ובניה ו'	ה'	ד'	ג'	ב'	א'	
	14	2			1	4	23%	18 (21)	78	בריאות ורוקחות	קבוצה 1	.1
	2	1					43%	3	7	דלק אנרגיה	קבוצה 2	.2
	8				1		24%	8 (9)	34	חקלאות	קבוצה 3	.3
2	32	10		2		9	15%	54 (55)	362	מזון	קבוצה 4	.4
	1					1	20%	1 (2)	5	מים ופסולת	קבוצה 5	.5
1	8	2			1		25%	12	48	מסחר שונות	קבוצה 6	.6
	9	2				4	25%	14 (15)	57	עינוג ציבורי	קבוצה 7	.7
1	6					2	14%	9	65	רכב תחבורה	קבוצה 8	.8
	2						40%	2	5	שירותי שמירה ואבטחה	קבוצה 9	.9
2	22		3		2	3	46%	32	70	תעשייה, מלאכה, כימיה ומחצבים	קבוצה 10	.10
6	104	17	3	2	5	23	21%	153 (160)	731	סה"כ		.11

הערות:

1. מקור הנתונים דוח החברה נכון ל- 6.9.12.
2. עמודה ד' פריטים ללא רישיון - יש פריטים הנדרשים ליותר מגורם אישור אחד ולכן המספר בסוגריים מבטא את סה"כ גורמי האישור שטרם אישרו הוצאת הרישיון (160 בסה"כ לעומת 153 פריטים ללא רישיון).
3. לאימות הנתונים יש צורך בעמודה נוספת של פריטים, שיש להם רישיון.
4. נערכו תיקונים ע"י הביקורת לצורך איזון הטבלה, לאור סיכום אריתמטי לא נכון. התיקון בעמודה יב' (גורם אישור אחר)

נספח ג'

פריטי רישוי שהטיפול למתן רישיון עסק החל ב- 2006 עד 2010 (כולל)
(מעוכבים ע"י גורמי אישור- משרד הבריאות, כיבוי אש, משטרה)

מס' סד'	מס' תיק	קבוצה	תאריך פתיחת תיק	הערות
	א'	ב'	ג'	ד'
.1	100327	מזון	10.12.06	וועדה לתיכנון ובניה
.2	100343	בריאות - רוקחות	17.12.06	תאגיד המים
.3	100343	דלק ואנרגיה	17.12.06	תאגיד המים
.4	100343	בית אוכל	17.12.06	תאגיד המים
.5	100362	עינוג ציבורי	28.12.06	וועדה לתיכנון ובניה
.6	100362	מזון	28.12.06	וועדה לתיכנון ובניה
.7	100362	בית אוכל	28.12.06	וועדה לתיכנון ובניה
.8	100391	מזון	10.2.07	בתביעה משפטית
.9	100499	מים ופסולת	16.10.07	תאגיד המים
.10	100491	עינוג ציבורי	16.10.07	לא צריך רישיון עסק
.11	100380	רכב תעבורה	23.1.07	איכות הסביבה
.12	100492	עינוג ציבורי	16.10.07	בשיפוץ
.13	100497	מים ופסולת	16.10.07	תאגיד המים
.14	100379	רכב תעבורה	23.1.07	איכות הסביבה
.15	100493	עינוג ציבורי	16.10.07	לא צריך רישיון
.16	100494	עינוג ציבורי	16.10.07	לא צריך רישיון
.17	100528	מזון- בית אוכל	8.4.08	מינהל מקרקעי ישראל
.18	100528	מזון - משקאות משכרים	8.4.08	מינהל מקרקעי ישראל
.19	100070	תעשייה - מלאכה	14.3.09	הפרת צו סגירה
.20	100670	מזון - בית אוכל	7.7.10	וועדה לתכנון ובניה
.21	100670	מזון - משקאות משכרים	7.7.10	וועדה לתיכנון ובניה
.22	100670	שליחויות מזון	7.7.10	וועדה לתכנון ובניה בתביעה משפטית
.23	100677	מים ופסולת	22.7.10	וועדה לתכנון ובניה + כבאות
.24	100696	מרכול	27.10.10	שימוש חורג - תכנון ובניה
.25	100742	תעשייה	17.5.10	הפרת צו סגירה שיפוטי
.26	100643	בית אוכל	10.3.10	תהליך סגירה

הערות:

1. המקור: נתוני המחלקה לרישוי עסקים.
2. הנתונים לפי רישומי מחשב, אולם קיימים עסקים ללא רישוי שנים רבות, כמו המקוואות (ראה סעיף 11 ד' לעיל)
3. חייבי רישוי ללא רישיון, מגיע ל- 214 או 153.
4. מסיבות של אי חשיפת פרטי עסקים ע"י הביקורת, לא פורטו שמות הפריטים ללא רישוי.
5. פריטים חייבי רישוי - בעסק אחד יכולים להיות כמה פריטי רישוי, לדוגמא: מרכול חייב ברישוי נפרד למכירת מזון ולמכירת משקאות משכרים.
6. תאריך פתיחת תיק משמעו, תאריך הגשת הבקשה לרישיון ולא התאריך שנתגלה למחלקה שהעסק ללא רישיון, היו מקרים שההבדל בין מועד הגילוי שאין לעסק רישיון, לבין מועד הבקשה לרישיון עסק, נמשך שנים רבות.

מדגם תיקי רישוי עסק שבדקה הביקורת

1. עסקים חדשים ללא רישיון בעבר:

א. מעצבי שיער - תיק 100887

- דוח עבירה, עסק ללא רישיון, לאחר ביקורת פקח רישוי.	17.5.11
- אזהרה והגשת תביעה בעסק ללא רישיון.	12.6.11
- תשלום האגרה והגשת בקשה לרישיון (לשני פריטים - מספרה ומכון יופי וטיפול ללא רישיון)	20.7.11
- הפנייה לגורמי אישור (תאגיד מים, וועדה לתכנון ובנייה, משרד הבריאות).	
- אישור תאגיד המים	11.8.11
- אישור וועדה לתכנון ובנייה.	25.1.11
- העברת תוכנית העסק למשרד הבריאות.	17.5.11
- הוצאת היתר זמני.	21.1.12
- אין התנגדות של שירותי כבאות.	2.5.12
- הוצא רישיון עד 31.12.15 ל-03 שנים).	<u>סיכום</u>
- משך הטיפול עד לקבלת רישיון, כשנה.	

ב. מכבסה תיק 100541

תוכנית הנדסית מ-22.7.91	
- דרישות שירותי בריאות.	31.1.08
- ביקורת מח' רישוי מגלה שאין רישיון עסק.	13.4.08
- דוח עבירה, עסק ללא רישיון.	15.4.08
- העברת בקשה לתובעת העירונית.	4.5.08
- תשלום עבור אגרת רישיון.	12.5.08
- אישור שירותי כבאות.	1.5.08
- פנייה לאיכות הסביבה רעננה- תשובה שלילית.	24.6.08
- תזכורת מרישוי עסקים.	14.7.08
- העברה לוועדה לתכנון ובנייה.	20.7.08
- בקשה העסק לפטור מהתקנת מז"ח .	14.5.08
- אישור מנהל ההנדסה עם תנאים.	20.7.08
- אישור משרד התמ"ת לרישיון.	16.10.08
- מח' רישוי לבעל העסק - אישור כבאות פג ב-31.1.09 (הועבר באיחור של שנה).	9.2.10
- תזכורת מח' רישוי עסקים.	14.3.10
- הודעה לבעל העסק - תשובה שלילית של כבאות.	1.3.11
- רישוי עסקים, אזהרה להסדיר עניין כיבוי אש.	5.10.11

- הזמנה לבירור אצל מנהל האגף ב- 9.5.12.	14.3.12
- אישור כבאות.	2.2.12
- סטאטוס מצב תיק - עדיין בתהליך כ- 4 שנים - המעכב	<u>סיכום</u>
גורמי אישור - אכיפה מצד המחלקה, השפיעה על זירוז הרישיון.	

ג. **מסעדה** - תיק 10069000

- בקשה לרישיון.	16.8.10
- אישור שירותי הנדסה - שולמה אגרת רישיון.	2.9.10
- פנייה לגורמי אישור.	14.10.10
- אישור קבלן על מז"ח.	21.8.10
- ביקורת תברואתית.	17.10.10
- ביקורת תברואה משרד הבריאות.	7.11.10
- אישור מנהל הנדסה.	14.6.10
- דרישות שירותי כבאות נוספות.	15.9.10
- אישור תאגיד המים.	14.10.10
- אישור משרד הבריאות.	16.12.10
- תזכורת למשטרה.	3.1.11
- תזכורת למחלקה וטרינרית.	8.2.11
- אישור מחלקה וטרינרית.	28.2.11
- הוצא רישיון עסק עד 18.2.13.	17.3.11
- תוקף אישור משרד כבאות פג.	29.8.11
- הליך רישיון מזורז ב- 5 חודשים.	<u>סיכום</u>

ד. **מרכול פירות וירקות + דברי מאפה מבצק**

- בקשה לרישיון עסק.	22.3.11
- פנייה לגורמי אישור.	5.5.11
- אישור תאגיד המים.	24.5.11
- הודעה לבעל עסק, לא יינתן אישור ל- 24 שעות ביממה.	6.7.11
- מכניסים סחורה - היעדר רישיון.	19.9.11
- דוח עבירה - עסק ללא רישיון הוצאת צו הפסקה מינהלי (כיבוי אש).	22.9.11
- אישור תאגיד המים.	21.10.11
- אישור שירותי כבאות, מוגבל ל- 30 יום (ביטול צו סגירה)	21.10.11
- אין מניע מבחינת נגישות.	10.10.11
- אישור משרד הבריאות.	27.10.11
- היתר זמני עד 24.3.12.	14.12.11
- רישיון מרכול לצמיתות.	14.5.12
- הליך שנמשך כ- 14 חודש - פעולת האכיפה זרזה הוצאת הרישיון.	<u>סיכום</u> :

2. עסקים עם בעיות - לדוגמה

א. תיק 100278 (מרכול)

- 24.4.08 - רישיון לצמיתות.
 - 4.4.11 - ביקורת וטרינרית ותברואתית ב- 3.8.11 גילתה שהליקויים מ- 4.4.11 לא תוקנו.
 - (1) מוצר בשר ואריזות פתוחות - צריך להשמיד.
 - (2) צג טמפרטורה בנקניקים - לא תקין.
 - (3) מוצרי מזון מונחים על הרצפה.
 - (4) מחסן לא נקי ולא מסודר.
 - 9.8.11 - מפקחת תברואה מגלה שהעסק הפך לחברה ומגישה דוח עבירה ב- 18.8.11.
 - 24.10.11 - ביקורת פקחית תברואה - הליקויים:
 - (1) טמפרטורה במקפיאים לא תוקנה.
 - (2) סחורה רבה על הרצפה.
 - (3) אריזת כריכים עצמית אסורה.
 - 1.12.11 - בקשה לרישיון עסק שינוי בעלות מ- 13.7.09
 - 1.12.11 - הפניית הבקשה לגורם אישור מחלקה וטרינרית.
 - 1.12.11 - תשלום הרישיון
 - 14.12.11 - תגובת וטרינרית - לא יינתן רישוי עד אישור תיקון הליקויים.
 - 14.1.12 - היתר זמני ל- 3 חודשים.
 - 18.7.12 - הגשת בקשה לתביעה לתובעת העירונית ע"י מפקחת תברואה:
 - (1) טמפרטורה במקפיאים לא תוקנה.
 - (2) אריזת סלטים עצמית.
 - (3) סחורה רבה על הרצפה.
 - (4) אי תיקון ליקויים שצינו ע"י משרד הבריאות.
 - 15.7.12 - מפקחת התברואה ביקרה בעסק והגישה דוח לפיו 4 הליקויים שנתגלו בביקורים קודמים, טרם תוקנו.
 - משרד הבריאות - תשובה שלילית עד תיקון הליקויים.
 - 20.2.12 - ארכה לתיקון ליקויים עד 2.3.12.
 - 11.1.12 - ביקורת פקחית תברואה - מקפיא עדיין לא תוקן.
 - 11.1.12 - ביקורת משרד הבריאות - דורשת:
 - (1) מד טמפרטורה לנקניקים (4 מעלות צלזיוס).
 - (2) מכסים תקינים במקפיא.
 - (3) תיקון מקפיא ל- 15 מעלות צלזיוס.
 - (4) מדפים למוצרי קוסמטיקה המונחים על הרצפה.
- בתום הביקורת ליקויי התברואה תוקנו ויש סיכוי לקבלת הרישיון עסק - אכיפה בביקורת תברואה מנעה פעולה של עסק ללא רישיון.

סיכום :

ב. תיק 100459 (קיוסק הגשת קפה ומשקאות משכרים) -

- רישיון בתוקף עד 31.12.11 שלא חודש מחוסר רישוי כבאות (מכתב מ- 4.10.11 והודעת מח' רישוי עסקים מ- 25.10.11)
- 17.11.11 - תזכורת רישוי עסקים בנוגע לכיבוי אש.
- 15.12.11 - אישור משטרה חיובי לרישוי.
- 11.1.12 - תזכורת רישוי עסקים ואזהרה לפני הליך משפטי.
- 17.1.12 - הזמנה לבירור אצל מנהל האגף.
- 30.1.12 - שולמה אגרת רישוי.
- 1.2.12 - הוגשה בקשה לרישיון עסק.
- 5.2.12 - סיכום בירור אצל מנהל האגף - הארכה עד 29.12.12.
- אישור למכירת כריכים ממקור לא ידוע, כלי עבודה לשיפוצים מפורזים בעסק (צריך לפנות), הכריכים לא מקוררים (4 מעלות צלזיוס).
- 11.3.12 - קבלה על תשלום האגרה להגשת קפה.
- 6.3.12 - הוגשה בקשה לתביעה לתובעת העירונית.
- 16.4.12 - ביקורת משרד הבריאות (מים חמים לא מותקנים, בקבוקי שתייה לא בתוקף).
- 16.4.12 - פנייה לגורם אישור כבאות - לא תקין.
- 23.4.12 - הודעה לבעל העסק על הכבאות.
- 14.5.12 - פיקוח רישוי עסקים - נצפו לקוחות שותים ללא רישיון הגשת אוכל.
- 15.5.12 - ביקורת תברואתית - לא תוקנו הליקויים (הכנת כריכים בניגוד לחוק וללא רישיון וללא קירור, אין סידורי מים חמים, מאחורי הדלפק לא נקי ולא מסודר).
- 7.5.12 - הודעת משרד הבריאות שלא יינתן אישור ללא תיקון ליקויים.
- 20.5.12 - העברת הודעת משרד הבריאות לבעל העסק.
- 20.6.12 - כבאות בכפוף לתנאים.
- 24.7.12 - סטאטוס - בתום הביקורת הועבר התיק לתובעת העירונית, להגשת תביעה.
- עסק בעל רישיון שאינו תקף, עבר שינוי בעלים. מתגלה ע"י סיכום המפקחת ונמצא עתה בהליך משפטי.

נספח ה'

בקורות וצעדי אכיפה של רישוי עסקים בשנים 2007 - 2012

מס' סד'	צעדי אכיפה	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	א'	ב'	ג'	ד'	ה'	ו'	ז'
.1	מס' תביעות משפטיות	10	4	24	15	24	26
.2	מס' עסקים שנסגרו בעקבות צו סגירה של ראש הרשות המקומית	--	--	3	8	7	0
.3	מס' פיקוחי רישוי עסקים שנעשו במהלך שנת הדוח הנוכחית	740	645	601	661	881	331
.4	מס' בקשות לרישיון עסק שהוגשו בשנת הדוח הנוכחי	56	57	100	206	218	112
.5	מס' בקשות לרישיון עסק שנדחו ע"י נותני אישור בשנת הדוח הנוכחי	23	47	78	72	80	43

* נתונים חלקיים נכון ל- 29.7.12 (כשבעה חודשים)